

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖS ĮSTATYMO NR. XI-1196 36 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau - Projektas)
(TAP-21-807; TAIS Nr. 21-23939(2))

2021-07-01 Nr.
Vilnius

Projekto rengėjai: Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas: Suderinti pilietybės įstatymo nuostatas su 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, BDAR).

Dabartinė situacija: Galiojančio Pilietybės įstatymo 36 straipsnyje nustatyta, kad Respublikos Prezidento dekretai dėl pilietybės suteikimo, išsaugojimo ir grąžinimo, Vidaus reikalų ministro įsakymai dėl pilietybės atkūrimo ir netekimo, taip pat galutiniai ir neskundžiami administracinių teismų sprendimai dėl pilietybės netekimo (toliau – sprendimai dėl pilietybės) įstatymų nustatyta tvarka skelbiami Teisės aktų registre (toliau – TAR).

2020 m. lapkričio 23 d. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija priėmė sprendimą, kuriuo konstatavo, kad Vidaus reikalų ministro įsakymų pilietybės klausimais skelbimas neatitinka BDAR reikalavimų, bei pasiūlė Vidaus reikalų ministerijai, kaip institucijai, formuojančiai valstybės politiką migracijos srityje, organizuojančiai, koordinuojančiai ir kontroliuojančiai jos įgyvendinimą, apsvarstyti Pilietybės įstatymo ir (ar) Teisėkūros pagrindų įstatymo pakeitimą ir jų nuostatų suderinimą su BDAR.

Rengiant Projektą, įvertintos 3 galimos alternatyvos:

1. skelbiant TAR sprendimus dėl pilietybės, asmenų vardus ir pavardes keisti inicialais (alternatyvos atsisakyta, nes neužtikrinamas anonimiškumas, kas neatitinka BDAR);
2. skelbiant TAR sprendimus dėl pilietybės, pašalinti visus asmenį leidžiančius identifikuoti duomenis (alternatyvos atsisakyta, nes absoliučiai nuasmeninus visus duomenis, nebelieka teisės normos, viešinamos visuomenei paskelbiant TAR, turinio ir toks skelbimas neturi prasmės);
3. atsisakyti Pilietybės įstatyme pareigos sprendimus dėl pilietybės skelbti TAR.

Projekto esmė: Projektu siūloma pripažinti netekusiu galios Pilietybės įstatymo 36 straipsnį, kuris nustato pareigą TAR skelbti sprendimus dėl pilietybės.

Pabrėžtina, kad šiuos priėmus pakeitimus, tam tikra dalis sprendimų dėl pilietybės vis tiek būtų skelbiama viešai vadovaujantis kitais įstatymais. Teismų sprendimai būtų viešai skelbiami, nes to reikalauja Teismų įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintas teismo proceso viešumo principas, t. y. visi bylose priimti teismų sprendimai turi būti skelbiami viešai (pažymėtina, kad šis įstatymas taip pat nustato ir tai, kokie duomenys apie asmenį neturi būti viešinami). Pareiga skelbti TAR Respublikos Prezidento dekretus kyla iš Teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 8 punkto, nurodančio, kad visi Respublikos Prezidento dekretai ir potvarkiai yra skelbiami TAR.

Priėmus pakeitimus *Vidaus reikalų ministro įsakymai dėl pilietybės* atkūrimo ir netekimo būtų registruojami Vidaus reikalų ministerijos darbo reglamento nustatyta tvarka ir *viešai nebūtų skelbiami*.

Pažymėtina, kad pats viešo paskelbimo faktas neturi jokios įtakos asmenų, dėl kurių priimtas sprendimas, teisėms įgyvendinti, nes asmenys su priimtais sprendimais yra supažindinami asmeniškai (su sprendimais asmenis supažindina Migracijos departamentas tiesiogiai arba per ambasadas ar konsulines įstaigas).

Projekto įgyvendinimas papildomų biudžeto lėšų nepareikalaus.

Derinimas: Projektas teiktas derinti Prezidento kanceliarijai, Seimo kanceliarijai, Teisingumo ministerijai, Nacionalinei teismų administracijai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. 2021 m. gegužės 26 d. buvo organizuotas suinteresuotų institucijų pasitarimas pastaboms ir pasiūlymams bei galimoms teisinio reguliavimo alternatyvoms aptarti. Atsižvelgus į institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus, buvo pasirinkta kita teisinio reguliavimo alternatyva, nei buvo siūloma pirminiame projekte. Dėl šios priežasties dauguma suinteresuotų institucijų pastabų ir pasiūlymų, teiktų dėl pirminio projekto, yra nebeaktualūs, o projekte siūlomas teisinis reguliavimas atitinka kitas suinteresuotų institucijų pastabas ir pasiūlymus.

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektas neprieštarauja Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Projektą siūlome teikti į **Tarpinstitucinį pasitarimą**.

Patarėjas

Audrius Kasinskas